Baština Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine

Simpozijum Perinatalni trendovi i socioekonomski status u Bosni i Hercegovini, Sarajevo, 20 decembar /prosinac 2008.

Šimić, Srećko; Mehmedbašić, Senad

2009

Akademija nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine

https://bastina.anubih.ba/handle/123456789/867

Preuzeto s Baštine Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine

https://bastina.anubih.ba/

AKADEMIJA NAUKA I UMJETNOSTI BOSNE I HERCEGOVINE
АКАДЕМИЈА НАУКА И УМЈЕТНОСТИ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
ACADEMY OF SCIENCES AND ARTS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

POSEBNA IZDANJA
KNJIGA CXXII

Odjeljenje medicinskih nauka
Knjiga 35

SIMPOZIJUM

PERINATALNI TRENDOVI I SOCIOEKONOMSKI STATUS U BOSNI I HERCEGOVINI

Sarajevo, 20. decembar/prosinac 2008.

Uredili

Srećko Šimić
Senad Mehmedbašić

SARAJEVO 2009.

PSIHO-SOCIJALNI ASPEKTI TRUDNOĆE, POROĐAJA I POSTPARTALNOG PERIODA NA PODRUČJU SANSKOG MOSTA

Karabeg E., Džanić Dž., Žutić E., Blažević O., Komić S.

Ciljevi rada

- Poboljšanje perinatalne, neonatalne i mater-nalne zaštite na cijeloj teritorij BiH, te pokla-njanje veće važnosti psiho-socijalnim aspek-tima trudnoće, poroda i babinja
- stvaranje socijalne karte naše ženske popu-lacije u fertilnom dobu
- doprinos reformi zdravstvenog sistema u nas u području reproduktivne medicine i stva-ranje slike o socijalnom statusu žena u fer-tilnom dobu

Materijal i metode

- Ovo je prospektivna ciljana studija urađena na Ginekološko-akušerskom odjelu Opće bolnice u Sanskom Mostu, metodom slučajnog uzorka.
- Obrada je vršena na osnovu prethodno pripremljenog uniformnog anket-nog obrasca u kom su razmatrane:
  - Starosna struktura
  - Školska sprema
  - Bračno stanje
  - Zaposlenost porodilje i muža
  - Zdravstveno osiguranje
  - Stambeni uslovi
  - Broj poroda
  - Želja za daljim rađanjem
  - Mogući način stimulisanja za dalje rađanje
  - Obuhvaćenost i broj opstetričkih pregleda i uzv pregleda u perinatalnoj zaštiti trudnice

ANU BiH АНУ БиХ

Starosna struktura

15-19	2 (2%)
20-24	30 (30%)
25-29	26 (26%)
30-34	29 (29%)
35-39	11 (11%)
40 i više	2 (2%)

Školska sprema

Bez škole	1 (1%)
Osnovna škola	34 (34%)
SSS	58 (58%)
VŠS	3 (3%)
VSS	5 (5%)

Zaposlenje žene

Zaposlena	19 (19%)
Nezaposlena	81 (81%)

Zaposlenje muža

Zaposlen	42 (42%)
Nezaposlen	58 (58%)
Povremeno zaposlen	16
Socijalna pomoć	12
Borački dodatak	2

Zdravstveno osigurani po bilo kom osnovu

Osiguranih	88 (88%)
Neosiguranih	12 (12%)

ANU BiH АНУ БиХ

Broj poroda

Jedan porod	47 (47%)
Dva poroda	32 (32%)
Tri poroda	16 (16%)
Četri poroda	2 (2%)
Peti i više poroda	3 (3%)

Stambeni uslovi

Kuća	27 (27%)
Stan	3 (3%)
Podstanar	7 (7%)
Zajednica	63 (63%)

Želja za rađanjem

Želi još rađati	68 (68%)
Ne želi više rađati	32 (32%)

Mjere koje bi dovele do povećanja broja poroda

Bolje zapošljavanje	75 (75%)
Novčani dodaci za porodilje	18 (18%)
Rješenje stambenog problema	7 (7%)

Da li treba izjednačiti naknade za zaposlene i nezaposlene majke

Da	72 (72%)
Ne	28 (28%)

Broj pregleda u perinatalnoj zaštiti

Od 0-2 pregleda	25 žena
Od 3-5 pregleda	35 žena
Od 6-8 pregleda	27 žena
Sa više od 8 pregleda	13 žena

Broj uzv pregleda

0 pregleda	6 žena
1-2 pregleda	21 žena
3 pregleda	32 žene
4 i više pregleda	41 žena

ANU BiH АНУ БиХ

Zaključak i prijedlozi

- Iz rezultata rada da se uočiti da se najviše trudnica nalazi u starosnoj strukturi između 20 i 24 godine, najčešće su sa završenom srednjom stručnom spremom i uglavnom su nezaposlene, kao i njihovi muževi. Sa jednim djetetom ih je najviše, ali ova studija pokazuje da ih većina ima želju za još jednim djetetom, ali ograničavajući faktori su nezaposlenost, neriješeno stambeno pitanje i slaba obuhvaćenost socijalnom i kompletnom zdravstvenom zaštitom.
- Također se vidi da je broj pregleda u perinatalnoj zaštiti kako opstetričkih tako i ultrazvučnih veoma mali i loše distribuiran, a također kao posljedica slabog materijalnog položaja trudnica.
- S obzirom da parametri reproduktivnog zdravlja nisu na zavidnom nivou: povećana stopa prekida trudnoća, relativno visok maternalni morbiditet i mortalitet, visoka stopa prematuriteta te visok fetalni morbiditet i mortalitet, a također trend pada natalitetne stope se nastavlja, došlo je do ugrožavanja reproduktivnog potencijala zemlje.
- Sistem zdravstvene zaštite zahtijeva korijenite reforme koje će omogućiti bolji i efikasniji pristup na svim nivoima i svim raspoloživim sredstvima za očuvanje reproduktivnog zdravlja.

- Da bi došlo do poboljšanja reproduktivnog zdravlja potrebno je poboljšati kako elemente antenatalnog i ranog neonatalnog programa, tako i psihosocijalni aspekata trudnoće, poroda i babinja.
- Pronaći put do žene i njene porodice te je informisati i ojačati njenu samosvijest i samopouzdanje i njenu vlastitu inicijativu u iznalaženju ličnog odabira i lične zdravstvene odgovornosti.
- Praćenje i socijalna zaštita trudnice treba prije svega da bude prevencija, a ne liječenje bolesti.
- Povećati povjerenje žene u sebe i svoje tijelo naravno i u osobe, koje se brinu o njenom zdravlju posebno eksperti sa specijalnim znanjima i vještinama (ginekolog, babica, nutricionisti, psiholozi, savjetnici za parove).
- Organizovanje programa državnog savjetovališta za trudnice i izdavanje zajedničke knjižice za majku i dijete na cijeloj teritoriji Bosne i Hercegovine.
- Standardizacija medicinske dokumentacije na nivou cijele zemlje i uvođenje informacionog sistema, koji bi obuhvatio sve ustanove, koje se bave zaštitom majke i djeteta.
- Pravljenje socijalne karte majke rodilje za cijelu Bosnu i Hercegovinu, što je i cilj ovog simpozijuma. Omogućiti budućuim majkama dotok informacija i podizanje prevencije putem samopomoći.
- Edukacija i uključivanje muževa u zdravstvenu pro-blematiku žene i porodice i njihovo prisustvovanje porodu.
- Organizovanje savjetovališta za mlade bračne parove i trudnice, organizovanje kurseva psiho-socijalne pripreme za porod te organizovanje patronažne službe i kućnih posjeta majci i novorođenčetu.
- Dvadeset četiri satno telefensko savjetovanje za svaku trudnicu i majku, te savjetovanje i podrška ženi u kriznim situacijma.
- Organizovanje seminara i predavanja te istrajavanje na promociji i podršci dojenja.
- Potaknuti klimu interesa, kako trudnica tako i eksperata u području reproduktivnog zdravlja za dalji razvoj psihosocijalnih aspekata trdunoće, poroda i babinja u cilju poboljšanja perinatalnog i ranog neonatalnog morbiditeta i mortaliteta, kao i smanjenje maternalne smrtnosti.